Valtuustoaloite - Omaishoidon kuntalisä

Kvalt 29.04.2024 § 33

Valtuutettu Akseli Erkkilä (KL) jätti yhteensä 21 valtuutetun/varavaltuutetun allekirjoittaman seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

”***OMAISHOIDON KUNTALISÄ***

Ennen hyvinvointialueuudistusta SOTE-palvelut oli Kittilän "silmäterä". Meille kerrottiin usein, että kulutamme kyseisiin palveluihin enemmän per capita kuin kunnat keskimäärin. Se oli kuitenkin tietoista politiikkaa, jonka tuloksena olivat niin kattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, että nyt hyvinvointialueiden aikana niitä kaiholla muistellaan.

Kaudella 2013-2017 Kittilä alkoi panostaa omaishoitoon. Tuolloin sosiaali- ja terveyslautakunnan strategiana oli, että lisäämällä omaishoidon suosiota voitaisiin keventää muun järjestelmän työkuormaa. Vaikka kyseiset palvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueelle, on Kittilällä ollut halua käyttää ainakin tällä hetkellä meille kertyvää ns. "jakovaraa" siirtyneiden palveluiden parantamiseksi kuntamme alueella.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Kittilä alkaisi maksaa ns. kuntalisää kittiläläisille omaishoitajille. Ensiksi kunnan tulee sopia kyseisestä järjestelystä Laphan kanssa siten, että ideaalitilanteessa Kittilän tarvitsisi vain tilittää raha hyvinvointialueelle, joka maksaisi sen omaishoitajalle palkkion korotuksena. Mikäli edellä kuvattuun järjestelyyn ei päästä, pyritään aloitteen henki toteuttamaan muulla tavoin; esimerkiksi avustuksena tai palvelusetelinä.

Kuntalisä tulee maksaa kaikille yhtä suurena summana per hoitaja, jotta järjestelmä säilyisi yksinkertaisena, ja kunnan tilityksistä ei voisi päätellä esimerkiksi hoidettavien toimintakykyä. Ehdotamme esimerkiksi 100 euroa/omaishoitaja/kuukausi. Yksityiskohdista kuitenkin päättää hyvinvointilautakunta.”

Päätös — Puheenjohtaja Aki Nevalainen totesi, että aloite liitetään pöytäkirjaan ja lähetetään valmisteltavaksi kunnanhallitukselle.

Khall 28.05.2024 § 196

Esittelijä — Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen yleishallinnon ja hyvinvointilautakunnan valmisteltavaksi.
Vastuuhenkilöinä ovat kunnanjohtaja ja sivistystoimenjohtaja sekä hyvinvointikoordinaattori.

Päätös — Esitys hyväksyttiin.

Hyvinvlt 15.08.2024 § 62

Valmistelija	Hyvinvointikoordinaattori Luukko Emma
	Kuntalisä on kuntakohtainen, rahallinen tuki, jonka maksaminen ja määrä perustuvat kunnan päätökseen. Valtuustoaloitteessa esitetään kittiläläisille omaishoitajille maksettavaksi kuntalisää 100e/kk/omaishoitaja, jolloin summa korottaisi omaishoitajan kuukausittaista palkkion määrää. Kuntalisän maksamisjärjestelyjen suunnittelussa selvitetään toimivin vaihtoehto yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi kunnan ja Laphan välille tulee laatia sopimus, jossa tarkemmin määritellään maksamiseen liittyvän yhteistyön yksityiskohdat.
Esittelijä	Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää 1) esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuustoaloitteen mukaisesti kittiläläisille omaishoitajille maksetaan kuntalisää 100e/kk/omaishoitaja vuoden 2025 alusta alkaen ja sen jälkeen, kun tarvittavista maksamiseen liittyvistä yksityiskohdista on tehty Laphan kanssa sopimus 2) että kuntalisä huomioidaan vuoden 2025 talousarviossa.
Päätös	Asia palautettiin yksimielisesti valmisteluun.

Hyvinvlt 05.09.2024 § 80

Valmistelija	Hyvinvointikoordinaattori Luukko Emma
	Omaishoidon kuntalisän maksamiseen liittyvässä selvitystyössä on kuultu Omaishoitajaliiton ja Lapin hyvinvointialueen edustajia. Omaishoidon tuesta sopimuksen tehneitä omaishoitajia on Kittilässä tällä hetkellä n. 150. Lapin hyvinvointialueen mukaan määrä tullee lähivuosina hieman laskemaan. 100 euron kuukausittaisen kuntalisän kustannukset olisivat kunnalle noin 15.000 euroa kuukaudessa. Vuositasolla summa olisi n. 180.000 euroa. Omaishoitajaliitto kannusti kuntalisän käyttöönottoon. Asia on heidän mielestään tärkeä ja positiivinen kädenojennus vaativaa työtä tekeville omaishoitajille. Omaishoitajaliitto liputti rahallisen tuen puolesta, mutta sekä liitossa että kunnassa tiedostetaan se, että sellaisenaan rahana maksettava korotus omaishoitajan palkkioon olisi veronalaista tuloa ja siten käteen jäävä summa olisi alle 100 euroa. Omaishoitajaliitto oli huolissaan myös palveluseteliin liittyvistä haasteista, joita on esim. palveluverkon kattavuus ja se, että kaikki omaishoitajat eivät välttämättä pääse käyttämään palveluseteliä haluamaansa käyttötarkoitukseen. Laphan edustajien mukaan suora rahallinen korvaus eikä myöskään palveluseteli ole tässä tapauksessa potentiaalisia tapoja maksaa kuntalisää. Palvelusetelikäytäntö ei hyvinvointialueella ole käytössä, ja rahallisen korvauksen osalta haasteeksi muodostuisi mm. potilas- ja tietoturvaan sekä verotukseen liittyvät asiat. Omaishoitajaliiton tapaan myös Laphan edustajat pitivät aloitetta erittäin hyvänä.

Omaishoidon kuntalisän maksamisen toteutustavan selvittäminen on vielä työn alla. Tarkempi selvittäminen on tarpeen, jotta löydetään kuntalisän saajien eli omaishoitajien kannalta paras mahdollinen ratkaisu. Toteutustapoja voi olla esimerkiksi avustushaku tai lahjakortti. Avustushaussa avustusta voisi hakea omaishoitajuussopimusta vastaan, ja Lapha toimisi omaishoitajuussopimusten tarkistajana. Lahjakortti kohdentuisi vapaavalintaiseen kunnassa toimivaan yritykseen, ja se vastaisi omaishoitajan subjektiiviseen kokemukseen siitä, mikä palvelu tai toiminta eniten edistäisi juuri hänen hyvinvointia ja jaksamista.

Esittelijä — Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus — Hyvinvointilautakunta päättää omaishoitajien kuntalisään varattavasta 200.000 euron määrärahasta, joka varataan vuoden 2025 talousarvioon.

Päätös — Esitys hyväksyttiin.

Hyvinvlt 24.10.2024 § 90

Valmistelija — Hyvinvointikoordinaattori Luukko Emma

200.000 euron määräraha omaishoidon kuntalisän maksamiseen on varattu hyvinvointikoordinaattorin kustannuspaikalle vuoden 2025 talousarvioesitykseen.

Esittelijä — Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus — Hyvinvointilautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että

1) valtuustoaloitteen johdosta valmistellaan avustuskäytäntö omaishoidon kuntalisän maksamiseksi
2) omaishoidon kuntalisän maksamista koskeva valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös — Kirjastotoimenjohtaja Noora Mustajoki poistui kokouksesta klo 16:40.

Esitys hyväksyttiin.

Khall 12.11.2024 § 425
246/02.05.01.00/2024

Valmistelija — Kunnanjohtaja Timo Kurula puh 0405957597

Esittelijä — Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyisi Hyvinvointilautakunnan esityksen mukaan, että

1) valtuustoaloitteen johdosta valmistellaan avustuskäytäntö omaishoidon kuntalisän maksamiseksi
2) omaishoidon kuntalisän maksamista koskeva valtuustoaloite todetaan

loppuun käsitellyksi

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Khall 12.11.2024 §:n 396 kohdalla kunnanvaltuuston kokoukseen 18.11. jatkokäsittelyyn lähetettävät esityslistan asiat nro 20-31 (§:t 415-426) ja lisälistan asia nro 32 (§ 427) päätettiin käsitellä kokouksessa esityslistan asian nro 2 (§ 397) jälkeen.

Ennen asian käsittelyn aloittamista kunnanhallituksen jäsen Tarmo Salonen ja kokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimiva vs. hallintojohtaja Katja Kaunismaa totesivat olevansa esteellisiä hallintolain yleislausekejääviyden perusteella (ovat omaishoitajia). Salonen ja Kaunismaa olivat poissa kokouksesta klo 13.46-13.47 eivätkä he osallistuneet asian käsittelyyn eivätkä päätöksentekoon.

Pöytäkirjanpitäjänä toimi asian osalta kunnanjohtaja.

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.